

«прірва», тобто майже відсутній середній клас, то цей показник, на нашу думку, об'єктивно не може показати справжній рівень інфляції в Україні. Якщо порівняти споживчий кошик України із країнами, які мають схожий рівень ВВП на душу населення, то ми побачимо, що українці більше за всіх витрачають коштів на харчування, безалкогольні напої та транспорт. Насправді ми витрачаємо майже порівну, але оскільки заробітні плати в нас значно нижчі, а ціни не набагато менші за ціни інших, то ми маємо такий великий показник витрат.

Порівнявши споживчі кошики, ми можемо також побачити, як влада маніпулює витратами на інші складники кошика. Наприклад, транспорт у споживчому наборі становить 4,7 %, що є найнижчим показником серед інших країн. Але, якщо вірити тій самій статистиці, ми витрачаємо на паливо так само, як і в інших країнах, а ціни останнім часом в Україні зростають, й автомобілів у нас значно більше (якщо кількість легкових автомобілів на 1 000 осіб в Албанії становить близько 90, то в Україні – майже 180). Якщо вірити цьому показникові, то або українці менше користуються автомобілями, або цей показник значно вищий.

Отже, можна сказати, що боротьба з інфляцією в Україні відбувається в такий спосіб: через низькі офіційні доходи українців у споживчому наборі штучно завищена частка соціально значущих товарів, що на практиці часто призводить до чималих коливань рівня інфляції. І це віддаляє показник ІСЦ від справжнього рівня інфляції в Україні.

Хайло І.
НТУ «ХП»

ТІНЬОВА ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ

Тінізація економічних відносин є однією з найбільш істотних перешкод щодо забезпечення стійкого економічного розвитку, підвищення добробуту, рівня і якості життя населення та зміцнення національної безпеки держави. Проблема тінізації існує в усіх без винятку країнах світу. Крім того, у глобальному масштабі ця проблема, як негативне соціально-економічне явище, має тенденцію до загострення. Згідно з оцінками податківців, обсяг тіньового сектора української економіки становить як мі-

німум 350 млрд. грн. на рік. Це чверть річного ВВП. Саме тому вирішення проблеми набуває особливої актуальності.

Тіньова економіка в Україні – результат системної кризи економіки, що виникла через невідповідність методів здійснення ринкових перетворень. Поширення тіньової економіки в Україні відбулося на базі руйнації діючих розподільних відносин і побудови нових, які істотно порушили усталений баланс інтересів суб'єктів економіки, паритетність розвитку окремих її сфер, мотивацію ефективного господарювання. Ключовими передумовами високого рівня тінізації національної економіки залишаються неефективний інституціональний базис регулювання підприємництва та незадовільні умови здійснення підприємницької діяльності.

Тіньова економіка існує майже в усіх сферах соціально-економічних відносин: від дрібного бізнесу до великих корпорацій або навіть центральних органів влади. Більшість із нас стикалися чи навіть відчували на собі вплив тіньової економіки. Приклади її можуть бути абсолютно різними. Це й нелегальна заробітна плата, і готівкові операції, що не обліковуються, і приховування доходів, і хабарі, і підпільне виробництво, незаконна діяльність, шахрайство. Цей перелік можна ще довго продовжувати, і він постійно оновлюється за рахунок появи нових «прогалин» у законодавстві чи винахідливості шахраїв.

Для зменшення тінізації економіки потрібна зважена податкова політика. Податки мають бути такими, щоб кожен підприємець міг їх сплачувати в повному обсязі й розвивати свій бізнес.

Ханас Т.

КрНУ ім. М. Остроградського

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ МОТИВАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

Мотивація праці є центральним завданням розвитку стратегічного управління персоналом. Відсутність досконалої вітчизняної теоретичної основи щодо розвитку процесу мотивації викликає певні непорозуміння та призводить до простого запозичення зарубіжного досвіду. На сучасно-